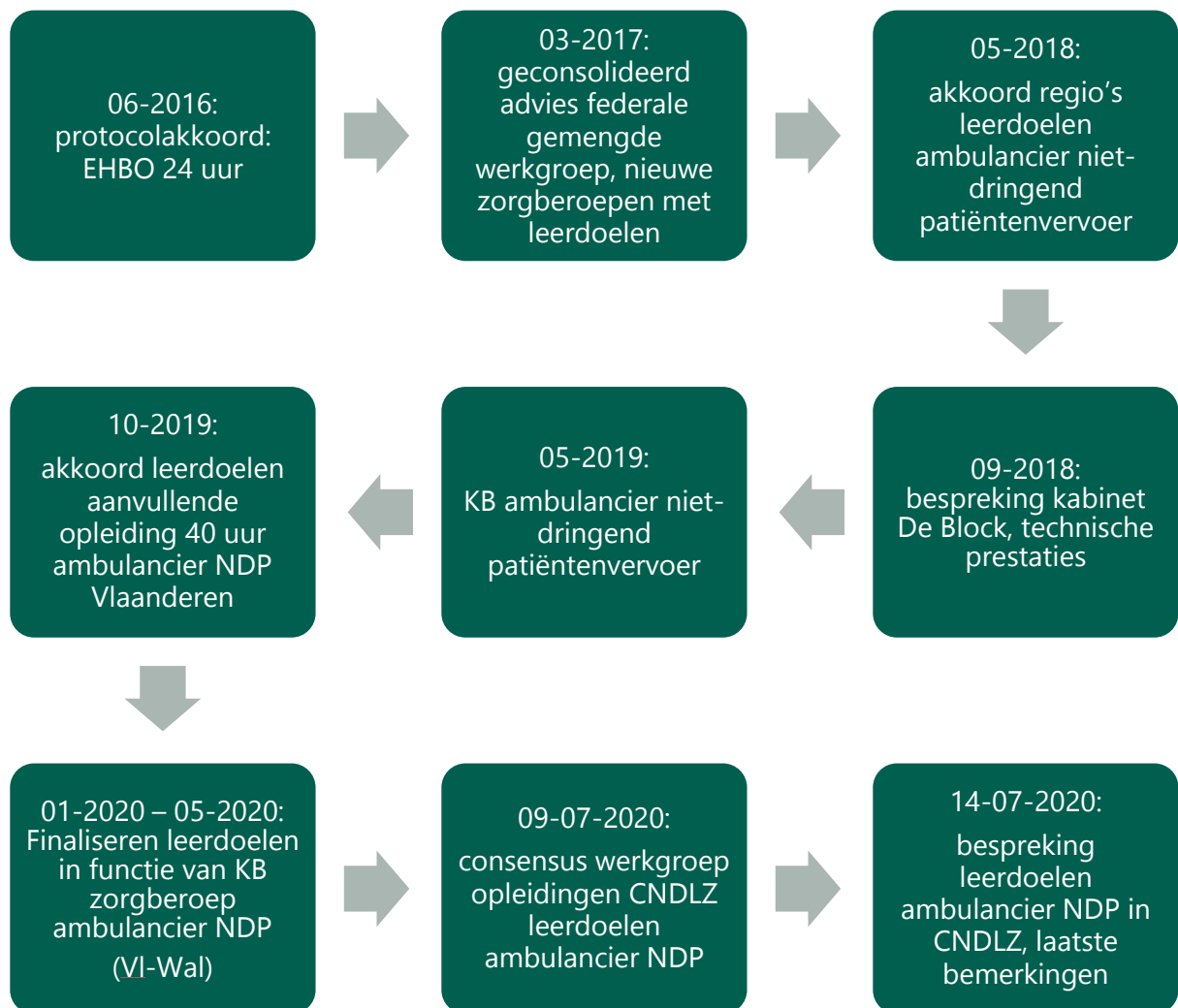

Commissie niet-dringend liggend ziekenvervoer (CNDLZ)

Toelichting bij de lijst van de leerdoelen, '20200714 LST leerdoelen ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer v7.68.pdf' en '20200714 LST leerdoelen ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer v7.69.pdf' van de opleiding 'ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer' op basis van de besprekingen van de CNDLZ van 14 juli 2020.

Historiek

SERVICE PUBLIC FEDERAL SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT

[C – 2019/12957]

14 MAI 2019. — Arrêté royal relatif à
la profession d'ambulancier de transport non urgent de patients

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

[C – 2019/12957]

14 MEI 2019. — Koninklijk besluit betreffende
het beroep van ambulancier niet dringend patiëntenvervoer

Art. 3. Het beroep van ambulancier niet dringend patiëntenvervoer mag slechts worden uitgeoefend door personen die voldoen aan de volgende voorwaarden:

1° met vrucht geslaagd zijn voor een opleiding van minstens 160u. Deze opleiding wordt aangeboden door een onderwijsinstelling of opleidingsverstrekker die opgericht, gesubsidieerd of erkend is door de Gemeenschappen en omvat minstens de volgende onderdelen:

- a) een theoretische opleiding in:
 - i. relevante basiskennis anatomie en fysiologie;
 - ii. deontologie en ethiek;
 - iii. wetgeving met betrekking tot de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen.
- b) een theoretische en praktische opleiding in:
 - i. heffen, tillen, immobilisatie en transport van de patiënt;
 - ii. EHBO;
 - iii. risicoanalyse (kunnen inschatten wanneer bijstand moet worden gevraagd omwille van de toestand van de patiënt);
 - iv. hygiëne en preventie van infecties;
 - v. toediening van medische zuurstof;
 - vi. ledigen van een urinezak, vervangen van een stomazak;
 - vii. communicatieve vaardigheden;
 - viii. relevante kennis van eHealth.
- c) een gunstig beoordeelde stage van minstens 40 uren. De kandidaat begeleidt tijdens de stage diverse types van patiënten

2° beroepskennis en -vaardigheden via bijscholing onderhouden en bijwerken, ten minste 8 uren per jaar, om een beroepsuitoefening op een optimaal kwaliteitsniveau te behouden.

De hierboven bedoelde bijscholing moet bestaan uit persoonlijke studie en deelname aan vormingsactiviteiten.

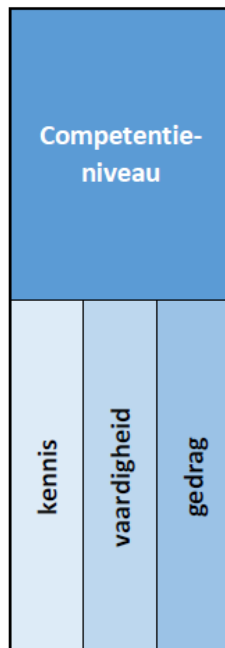
Technische prestaties ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer:

1. heffen, tillen en correct positioneren van de patiënt ten behoeve van het vervoer, inclusief het verplaatsen van de patiënt met of zonder hulpmiddelen;
2. immobilisatie ten behoeve van de veiligheid tijdens het vervoer;
3. bewaken van de fysieke veiligheid van de patiënt;
4. toezicht houden op de toestand van de patiënt.
5. verderzetting van een behandeling met zuurstof.

Bij het beschrijven/herschrijven van de leerdoelen ging er specifieke aandacht naar het formuleren van de leerdoelen op basis van didactisch-pedagogische inzichten. Dit maakt het voor zowel de opleidingsorganisatie als voor de cursist duidelijk wat er precies verwacht wordt.

De voorgaande versies van deze lijst van leerdoelen hadden hier minder aandacht voor.

De leerdoelen beschrijven wat een ambulancier dient te 'kennen', te 'kunnen' en welk 'gedrag' gewenst is:

Een aantal leerdoelen bevatten een '**verdieping gezondheidszorgberoep**'. Deze leerdoelen krijgen extra of specifieke aandacht omdat deze de professionele kwaliteit van de ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer extra versterken.

Bijvoorbeeld:

- 'Kennen': Legt het nut van handontsmetting uit.
- 'Kennen': Ordent de verschillende stappen van de handontsmetting.
- 'Kennen': Verdieping gezondheidszorgberoep: legt het verschil uit tussen reinigen, desinfecteren en decontamineren.
- 'Kunnen': 'Ontsmet de handen'.
- 'Gedrag': Draagt wegwerphandschoenen tijdens het verlenen van zorg om het risico op besmetting en overdragen van ziektekiemen te beperken.
- 'Gedrag': Wast en/of desinfecteert de handen na het verlenen van zorg om het risico op besmetting en overdragen van ziektekiemen te beperken.

Of:

- 'Kennen': Legt uit wat hemodialyse inhoudt.
- 'Kennen': Verdieping gezondheidszorgberoep: somt de relevante elementen op om een patiënt voor en na een hemodialyse te vervoeren (comfortabel en veilig).
- 'Kunnen': Beantwoordt eenvoudige vragen over hemodialyse van een patiënt.
- 'Kunnen': Stelt op een professionele wijze een patiënt gerust over zijn hemodialyse
- 'Kunnen': Verdieping gezondheidszorgberoep: vervoert een patiënt voor en na een hemodialyse.

De technische prestatie zijn onderverdeeld in:

- technische prestatie zonder voorschrift, aangeduid met 'A';
- technische prestatie met voorschrift, aangeduid met 'B';
- toevertrouwde handeling, aangeduid met 'C';
- assistentie, aangeduid met 'D'

Zorgberoepen (A: technische prestatie zonder voorschrift, B: technische prestatie met voorschrift, C: toevertrouwde handeling, D: assistentie, G: gedrag, T: kennis)		
Aanvullende opleiding KB ambulancier NDP	Ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer	Secouriste-ambulancier

Een aantal technische prestaties staan tussen haakjes ().
 Deze technische prestaties maken geen deel uit van de verplichte leerdoelen. In Wallonië zal men er hoogstwaarschijnlijk voor opteren om deze te integreren in de opleiding.

(T)
(T)
(B)
(B)

Aantal leerdoelen

Op basis van de besprekingen in de CNDLZ van 14 juli 2020 wijzigde nog een aantal leerdoelen. Het nieuwe overzicht van de leerdoelen:

Competentie-niveau			Zorgberoepen (A: technische prestatie zonder voorschrift, B: technische prestatie met voorschrift, C: toevertrouwde handeling, D: assistentie, G: gedrag, T: kennis)		
kennis	vaardigheid	gedrag	Aanvullende opleiding KB ambulancier NDP	Ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer	Secouriste-ambulancier
280	327	33	235	500	583

totaal T: kennis	115	217	248
------------------	-----	-----	-----

totaal A: technische prestatie zonder voorschrift	98	204	219
totaal B: technische prestatie met voorschrift	6	12	41
totaal C: toevertrouwde handeling	0	0	3
totaal D: assistentie	0	0	44

totaal G: gedrag	16	26	28
------------------	----	----	----

Wijzigingen van de leerdoelen conform de besprekingen in de CNDLZ van 14 juli 2020

De aangepaste lijst van de leerdoelen ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer omvat volgende wijzigingen, conform de besprekingen in de CNDLZ:

- Het verwijderen van de leerdoelen over het geven van medicatie per os aangezien dit geen toegelaten technische prestatie is.
- Het verwijderen van de afkorting 'SSS' bij de ABC-ABCDE-benadering (10 plaatsen), het thema 'veiligheid' wordt in andere leerdoelen verder uitgewerkt.
- Toevoegen van de leerdoelen over veiligheid: 01-040, 01-044 en 01-048.
- Het aanpassen van een aantal leerdoelen over luchtweg en ademhaling met een duidelijker onderscheid tussen obstructie, hyperventilatie, astma en chronisch obstructief longlijden (COPD): 03-280, 03-330, 03-340, 07-110, 07-112, 07-114, 07-116, 07-120 en 07-126.

Stage

De cursist realiseert onder professionele begeleiding van een ambulancier een praktische stage. Bij deze verplichte stage dient de cursist:

1. een minimaal aantal uren stage te doorlopen, namelijk 40 uur;
2. een aantal type patiënten tijdens de stage te vervoeren, met name:
 - 2 hemodialysepatiënten: 1 vervoer voor de behandeling en 1 vervoer na de behandeling;
 - 2 chemo- of radiotherapiepatiënten: 1 vervoer voor de behandeling en 1 vervoer na de behandeling;
 - 2 coronarografiepatiënten: 1 vervoer voor de ingreep en 1 vervoer na de ingreep;
 - 2 palliatieve patiënten;
 - 2 psychogeriatrische patiënten;
 - 2 patiënten met zuurstoftherapie;
 - 1 patiënt met blaassonde;
 - 6 patiënten in rolstoel;
 - 1 patiënt met een beperking.

Het uiteindelijk aantal uren stage kan hierdoor variëren (kwaliteit stageplaats).

Voor elke begeleide patiënt stelt de kandidaat een verslag op met zijn/haar observaties en vragen over de toestand van de patiënt, de relatie met de patiënt, de uitgevoerde handelingen, het teamwerk en de professionele houding.

Eindwerk

Elke cursist maakt een eindwerk en zal dit mondeling verdedigen.

De doelstelling is om vanuit een zelf ervaren professionele situatie:

- in staat zijn om zowel schriftelijk als mondeling de verbanden te leggen tussen een eigen kritische analyse in zijn verschillende dimensies (techniek, vaardigheden, communicatie, relatie, veiligheid, ergonomie, context, administratie, deontologie) en de bereikte leerresultaten met het oog op het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening;
- een eigen visie over het beroep ontwikkelen om een bijdrage te leveren in het verder ontwikkelen van zijn/haar professionele identiteit;
- reflecteren over de persoonlijke ontwikkeling van zijn/haar competenties.

Kwalificatie van de lesgevers

Op 12 november 2019 besprak de CNDLZ de kwalificaties van de lesgevers in het kader van de aanvullende opleiding (bijlage 10 van de vergadering). Deze kwalificaties zijn nog steeds relevant en kunnen ook gelden voor de volledige opleiding van 160 uur.

De lesgevers beschikken minimaal over volgende kwaliteiten:

- aantoonbare didactische vaardigheden;
- aantoonbare ervaring met het niet-dringend patiëntenvervoer;
- Nederlandstalig.

De lesgevers zijn minstens houder van een attest of diploma van

- arts;
- verpleegkundige;
- hulpverlener-ambulancier;
- ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer.

Het examineren van de cursisten

Op 12 november 2019 besprak de CNDLZ het examineren van de cursisten in het kader van de aanvullende opleiding (bijlage 10 van de vergadering). Op basis van deze methodologie kan het examineren in het kader van de volledige opleiding van 160 uur er als volgt uitzien:

De verworven theoretische kennis en praktische vaardigheden worden getoetst tijdens een theoretische en praktische proef. De proeven omvatten minimaal:

- het kunnen uitvoeren van een reanimatie, met gebruik van een AED;
- het correct kunnen inschatten wanneer, in functie van de toestand van de patiënt, gespecialiseerde bijstand nodig is;
- vier elementen over eerste hulp waarbij twee levensbedreigende aandoeningen;
- een element over handhygiëne;
- een element over hygiëne;
- een element over het vervoeren van een patiënt met een besmettingsrisico;
- een element over communicatie en communicatieve vaardigheden;
- een element over het beroepsgeheim of de verordening over de bescherming van de persoonsgegevens;
- een element over het identificeren van een patiënt of een briefing over een patiënt;
- een element over de achtergrondinformatie of het vervoer van een patiënt in het kader van hemodialyse of coronarografie;
- een element over de achtergrondinformatie of het vervoer van een patiënt in het kader van chemo- en radiotherapie;
- een element over de achtergrondinformatie of het vervoer van een patiënt in het kader van psychogeriatricie of palliatieve zorgen;
- twee elementen over het heffen, het tillen en het verplaatsen van een patiënt;
- een element over rugsparend tillen of rughygiëne;
- een element over het correct positioneren en immobiliseren van de patiënt (comfort en veiligheid);
- een element over het veilig vervoeren van een patiënt in een rolstoel;
- een element over de nazorg bij het toedienen van medische zuurstof;
- een van de volgende elementen:
 - ademhalingsmoeilijkheden door obstructie, astma, hyperventilatie of chronisch obstructief longlijden (COPD);
 - aspiratie van de mond- en keelholte;
 - beroerte;
 - diabetes;
 - urinezak;
 - stoma;
- facultatief een tot twee elementen naar eigen keuze en inzicht.

Een cursist dient zowel te slagen op de theoretische als de praktische proef alvorens te starten met de stage.

Aandachts- en pijnpunten

Op de CNDLZ van 14 juli 2020 werd besloten om de bestaande aandachts- en pijnpunten toe te voegen aan deze toelichting:

- het verplichte visum vanaf september 2020 voor ambulanciers niet-dringend patiëntenvervoer;
- het ontbreken van opleidingsorganisaties die de opleiding ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer geven;
- het onderbrengen van de opleidingen ambulanciers (niet-dringend patiëntenvervoer en dringende geneeskundige hulpverlening) in het regulier onderwijs;
- de kwaliteit en de kwaliteitsborging van de opleidingsorganisaties die de opleiding ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer zullen geven;
- de wijze waarop de overheid opleidingsorganisaties zal aanduiden die de opleiding ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer mogen geven;
- de directe en indirecte kosten gerelateerd aan de aanvullende of volledige opleiding ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer;
- hulpverleners-ambulanciers die na september 2019 hun brevet behaalden dienen de volledige opleiding van 160 uur te volgen om niet-dringend patiëntenvervoer uit te voeren;
- het ontbreken van een modulair opleidingstraject:
 - voor hulpverleners-ambulanciers die na september 2019 hun brevet behaalden om niet-dringend patiëntenvervoer uit te voeren;
 - voor ambulanciers niet-dringend patiëntenvervoer die willen evolueren naar hulpverlener-ambulancier.

Voorstel overgangsmodule hulpverlener-ambulancier

Het volgen van een volledige opleiding 'ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer' van 160 uur voor hulpverleners-ambulance die na september 2019 hun brevet behaalden is disproportioneel tot de verwachte kwaliteitswinsten.

Een overgangsmodule, met een specifiek programma gericht op de specificiteit van het niet-dringend patiëntenvervoer, volstaat aangezien een groot deel van de leerdoelen van de opleiding 'ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer' gemeenschappelijk is met de leerdoelen van de opleiding 'hulpverlener-ambulancier' (zie ook '20200714 LST leerdoelen ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer v7.69.pdf').

Deze overgangsmodule bestaat uit een opleiding van minimaal 40 uur met volgende componenten:

- kennis;
- vaardigheden;
- stage;
- eindwerk.

De stage is gericht op de specificiteit van het niet-dringend patiëntenvervoer en bedraagt minimaal 10 uur. Een hulpverlener-ambulancier begeleidt, onder professionele begeleiding van een ambulancier, minimaal volgende type patiënten:

- 1 hemodialysepatiënt;
- 1 chemo- of radiotherapiepatiënt;
- 1 coronarografiepatiënt;
- 1 palliatieve of psychogeriatrische patiënt;
- 1 patiënt met blaassonde;
- 3 patiënten in rolstoel.

Voor elke begeleide patiënt stelt de kandidaat een verslag op met zijn/haar observaties en vragen over de toestand van de patiënt, de relatie met de patiënt, de uitgevoerde handelingen, het teamwerk en de professionele houding.

De overgangsmodule is uitgewerkt in een lijst van leerdoelen (zie ook '20200721 LST leerdoelen overgangsmodule hulpv.-amb. NDP v7.69.pdf'), deze omvat samengevat volgende elementen:

Thema	Aantal uur
Algemene vaardigheden	
Communicatie en communicatieve vaardigheden: <ul style="list-style-type: none">• identificatie van een patiënt;• inwinnen en overdragen van de noodzakelijke gegevens en elementen over de patiënt voor het goed verloop van het vervoer en de continuïteit van zorg	2 tot 4 uur
Beroepsgeheim, medisch dossier, E-Health, GDPR en patiëntenrechten	2 tot 4 uur

Hygiëne, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • handhygiëne; • decontaminatie van een ziekenwagen; • vervoer van patiënten met een infectierisico; • gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen 	3 tot 6 uur
Heffen, tillen en correct positioneren van de patiënt ten behoeve van het vervoer, inclusief het verplaatsen van de patiënt met of zonder hulpmiddelen	
<ul style="list-style-type: none"> • Hef- en tiltechnieken • Correct positioneren van de patiënt i.f.v. diens medische toestand en comfort 	4 tot 6 uur
Immobilisatie ten behoeve van de veiligheid tijdens het vervoer	
Beveiliging van de patiënt met de middelen die aanwezig zijn in de ziekenwagen of aangepast voertuig (rolstoelvervoer)	2 tot 4 uur
Bewaken van de fysieke veiligheid van de patiënt	
<ul style="list-style-type: none"> • Risico-inschatting maken van het verplaatsen van de patiënt na het vervoer • Correct inschatten welke hulpmiddelen gebruikt dienen te worden 	1 tot 2 uur
Toezicht houden op de toestand van de patiënt	
Herhaling reanimatie en het gebruik van een AED, oprispen eerste hulp vanuit het correct kunnen inschatten wanneer men, omwille van de toestand van de patiënt, bijstand via 112 vraagt	1 tot 4 uur
Specifieke technieken: <ul style="list-style-type: none"> • gebruik van een beademingsballon en –masker tijdens een reanimatie; • toedienen van medische zuurstof tijdens een reanimatie; • aspiratie van de mond- en keelholte. 	1 tot 2 uur
Achtergrondinformatie over: <ul style="list-style-type: none"> • hemodialyse; • chemotherapie en radiotherapie; • coronarografie; • psychogeriatricie; • palliatieve zorgen; • psychogeriatricie. 	4 tot 8 uur
Verderzetting van een behandeling en nazorg	
Toezicht houden op en de nodige nazorg geven aan patiënten met <ul style="list-style-type: none"> • toediening van medische zuurstof; • maagsonde; • blaassonde, inclusief het ledigen van een urinezak; • stoma, inclusief het vervangen van een stomazak. 	3 tot 6 uur
Synthese en evaluatie	
<ul style="list-style-type: none"> • synthese van de opleiding + vragen tot verduidelijking • evaluatie 	1 tot 4 uur

De tijdsbesteding zoals vermeld in de laatste kolom betreft een vork met de aanduiding van de minimale en de maximale tijdsbesteding die aan het onderwerp kan worden besteed.

De verworven theoretische kennis en praktische vaardigheden worden getoetst tijdens een theoretische en praktische proef. De proeven omvatten minimaal:

- het kunnen uitvoeren van een reanimatie, met gebruik van een AED;
- het correct kunnen inschatten wanneer, in functie van de toestand van de patiënt, gespecialiseerde bijstand nodig is;
- een element over hygiëne of handhygiëne;
- een element over het vervoeren van een patiënt met een besmettingsrisico;
- een element over communicatie en communicatieve vaardigheden;
- een element over het beroepsgeheim of de verordening over de bescherming van de persoonsgegevens;
- een element over het identificeren van een patiënt of een briefing over een patiënt;
- een element over de achtergrondinformatie of het vervoer van een patiënt in het kader van:
 - hemodialyse, of;
 - coronarografie, of;
 - chemo- en radiotherapie, of;
 - psychogeriatricie, of ;
 - palliatieve zorgen;
- een element over het heffen, het tillen, het verplaatsen van een patiënt, rugsparend tillen of rughygiëne;
- een element over:
 - het correct positioneren en immobiliseren van de patiënt (comfort en veiligheid), of;
 - het veilig vervoeren van een patiënt in een rolstoel;
- facultatief een tot twee elementen naar eigen keuze en inzicht.

Een cursist dient zowel te slagen op de theoretische als de praktische proef alvorens te starten met de stage.